

Obsah

Předmluva k 1. vydání	XIX
Předmluva ke 2. vydání	XX
Úvod	XXI
Obecná část	1
1 Historie praktického dětského lékařství (Alena Šebková)	3
1.1 Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost České republiky (SPLDD ČR)	4
1.2 Odborná společnost praktických dětských lékařů České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (OSPDL ČLS JEP)	5
1.3 Katedra PLDD	6
1.4 Aktivity českých primárních pediatrů v zahraničí	6
2 Organizace zdravotní péče o děti a dorost (Zdeněk Zima)	9
2.1 Primární péče	9
2.2 Neodkladná primární péče	10
2.3 Lékařská pohotovostní služba	10
2.4 Lůžková péče	11
2.5 Specializovaná lůžková péče	12
2.6 Specializovaná ambulantní péče	12
2.7 Lázeňská péče	12
3 Management ordinace PLDD (Ctirad Kozderka)	19
3.1 Co je to management?	19
3.2 Jak se stát podnikatelem – provozovatelem praxe PLDD	20
3.3 Další povinnosti PLDD jako nové OSVČ	21
3.4 Smluvní vztahy se zdravotními pojišťovnami	24
3.5 Vybavení ordinace PLDD	25
3.6 GDPR	25
3.7 Ordinace PLDD ve vztahu k pacientům	26
3.8 Zdravotnická dokumentace	27
3.9 Ordinace ve vztahu k zaměstnancům – personalistika	27
3.10 Účetnictví	27
3.11 Ekonomika praxe	28
3.12 Prodej a nákup lékařské praxe	28
3.13 Spolupráce PLDD s resortem Ministerstva práce a sociálních věcí	29
3.14 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	29
3.15 Spolupráce PLDD s resortem Ministerstva zdravotnictví	30

3.16	Provozní řád	31
3.17	Hlášení infekčních onemocnění	31
3.18	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR	32
3.19	Státní ústav pro kontrolu léčiv	32
3.20	Státní zdravotní ústav	33
3.21	Lázeňská léčebně rehabilitační péče	33
3.22	Spolupráce PLDD s resortem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	33
3.23	Organizace sdružující PLDD	34
4	Vyšetřovací metody a propedeutika (Ctirad Kozderka)	37
4.1	Klinické vyšetření	37
4.2	Laboratorní a zobrazovací vyšetření	42
4.3	POCT metody	47
4.4	Předoperační vyšetření (Zdeněk Zíma)	50
5	Preventivní a posudková péče	57
5.1	Očkování (Hana Cabrnachová)	57
5.2	Preventivní prohlídky (Alena Šebková)	64
5.3	Screeningová vyšetření (Zdeněk Zíma)	67
5.4	Prevence úrazů v dětském věku (Alena Šebková)	73
5.5	Posudková problematika (Ctirad Kozderka)	78
6	Péče o novorozence a kojence (Veronika Jilichová Nová)	91
6.1	Péče o fyziologické novorozence	91
6.2	Péče o rizikové novorozence	95
6.3	Specifika péče o kojence	97
6.4	Kojení a strategie zavádění příkrmů (Alena Šebková)	102
6.5	Psychomotorický vývoj (Alena Šebková, Jana Knězová)	108
6.6	Vývojová rehabilitace u kojence (Alena Šebková, Jana Knězová)	115
7	Od batolete po školáka (Alena Šebková)	125
7.1	Výživa batolat a starších dětí (Natália Szitányi)	125
7.2	Psychomotorický vývoj batolete	129
7.3	Vývoj řeči a její poruchy	130
7.4	Posuzování školní zralosti	133
7.5	Specifické poruchy učení	136
7.6	Růstové bolesti	136
8	Dorostová problematika (Pavel Kabiček)	139
8.1	Vývoj v dospívání	139
8.2	Posuzování sekundárních pohlavních znaků	140
8.3	Časná adolescence	141
8.4	Střední adolescence	141
8.5	Pozdní adolescence	141
8.6	Rizikové chování v dospívání	142
8.7	Preventivní poradenství v oblasti návykových látek v ordinaci PLDD	145
8.8	Sexuálně přenosné infekce	147
8.9	Prevence úrazů a projevů agresivity a autoagresivity	151
8.10	Posudkové aspekty v oblasti výběru povolání	151

9 Cestování s dětmi (<i>Zdeněk Zíma</i>)	153
9.1 Příprava na cestu a očkování	154
9.2 Obecná doporučení pro cestovatele (s dětmi)	155
9.3 Lékárnička na cesty s dětmi	156
10 Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě (<i>Ctirad Kozderka</i>)	165
10.1 Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte	165
10.2 Kdo může odhalit špatné zacházení s dítětem	167
10.3 Jak postupovat při podezření na špatné zacházení s dítětem	168
10.4 Jaký je možný další osud dětí se syndromem CAN?	170
10.5 Jaká je úloha PLDD?	171
11 Náhradní rodinná péče (<i>Jana Tytlová</i>)	173
11.1 Děti vyrůstající mimo vlastní rodinu	173
11.2 Náhradní rodinná péče	173
12 Dětská paliativní péče (<i>Mahulena Exnerová</i>)	179
12.1 Potřeby dětí žijících s život omezujícím nebo ohrožujícím onemocněním	180
12.2 Zajištění dětské paliativní péče v ČR	180
13 Lázeňská léčba jako součást komplexní péče o děti (<i>Dana Šašková, Alena Šebková, Zdeňka Růžičková</i>)	185
13.1 Co může PLDD očekávat od lázeňské léčby	185
13.2 Legislativa	185
13.3 Využití přírodních léčivých zdrojů	185
13.4 Návrh na lázeňskou léčbu	186
13.5 Jak probíhá lázeňská léčba dětí	187
14 Farmakologická léčba v dětské populaci (<i>Pavla Pokorná, PharmDr. Petra Rozsivalová</i>)	189
14.1 Farmakologické zvláštnosti v dětské populaci	190
14.2 Specifika podávání léčiv v pediatrii	192
15 Komunikace	197
15.1 Komunikace v ordinaci, mezioborová a meziresortní spolupráce (<i>Alena Šebková</i>)	197
15.2 Právo na informace a GDPR (<i>Zdeněk Zíma</i>)	200
16 Předávání pacientů do péče všeobecného praktického lékaře nebo postup při přeregistraci k jinému PLDD (<i>Ctirad Kozderka</i>)	203
16.1 Protokol o předání pacienta	203
Speciální část A	207
17 Diferenciální diagnostika horečky (<i>Karla Šebková</i>)	209
17.1 Definice	209
17.2 Fyziologie	209
17.3 Patofyziologie	209
17.4 Způsoby měření tělesné teploty	209
17.5 Hodnocení	210
17.6 Terapie	210

17.7	Dávkování antipyretik	210
17.8	Fyzikální terapie	210
17.9	Diferenciální diagnostika	211
18	Diferenciální diagnostika únavy (<i>Lucie Honková, Zdeněk Zíma</i>)	213
18.1	Pojem a definice únavy	213
18.2	Klinické projevy	213
18.3	Etiologie únavy	214
18.4	Diagnostika	214
18.5	Chronický únavový syndrom	217
18.6	Terapie	217
19	Diferenciální diagnostika kašle (<i>Daniela Verdánová, Daniela Pousková</i>)	219
19.1	Akutní kašel	219
19.2	Chronický kašel	220
19.3	Diagnostika	221
19.4	Léčba	221
20	Diferenciální diagnostika exantému (<i>Pavla Hromádková, Zdeněk Zíma</i>)	223
20.1	Závažné stavy	223
20.2	Vyšetřovací metody	224
20.3	Diferenciální diagnostika	224
21	Diferenciální diagnostika bolestí břicha (<i>Bohuslav Procházka</i>)	227
21.1	Definice bolestí břicha	227
21.2	Diagnostika	227
21.3	Nejčastější příčiny bolestí břicha podle věku pacienta	228
21.4	Nejčastější typy chronických obtíží	228
22	Diferenciální diagnostika průjmu (<i>Natália Szitányi</i>)	231
22.1	Definice	231
22.2	Etiologie	231
22.3	Klinický obraz a diagnostika	232
23	Diferenciální diagnostika krvácení z konečníku a přítomnosti krve ve stolici (<i>Alena Šebková</i>)	235
23.1	Novorozenecké období	235
23.2	Kojenci a batolata	235
23.3	Školáci a adolescenti	236
24	Diferenciální diagnostika bolestí hlavy (<i>Zdeněk Zíma</i>)	237
24.1	Diferenciální diagnostika	237
24.2	Vyšetřovací metody	237
24.3	Migrenózní bolesti hlavy	239
24.4	Ostatní příčiny bolestí hlavy	240
25	Diferenciální diagnostika kolapsu a bezvědomí (<i>Zdeněk Zíma</i>)	243
25.1	Kolaps	243
25.2	Bezvědomí	244
25.3	Vyšetřovací metody a management	245

26 Diagnostika bolesti v ordinaci PLDD (<i>Alena Šebková, Zdeněk Zíma</i>)	249
26.1 Úvod	249
26.2 Diagnostika bolesti	249
26.3 Léčba bolesti v dětském věku	254
26.4 Specifické situace v managementu bolesti	258
Speciální část B	259
27 Neonatologie (<i>Veronika Jilichová Nová</i>)	261
27.1 Převzetí do péče	261
27.2 Porody ambulantní a mimo porodnici, předčasně propuštěný novorozenec (<i>Zdeněk Zíma</i>)	263
27.3 Fyziologický novorozenec	265
27.4 Prematurita a nízká porodní hmotnost (<i>Zdeněk Zíma</i>)	267
27.5 Hyperbilirubinemie	272
27.6 Exantémy a poruchy kůže u novorozence	272
27.7 Asfyxie	274
27.8 Poporodní sepse	276
27.9 Nejčastější vrozené vady (<i>Zdeněk Zíma</i>)	277
28 Genetika (<i>Pavla Hromádková</i>)	283
28.1 Genetické poruchy a jejich diagnostika	283
28.2 Indikace ke genetickému vyšetření	284
28.3 Nejčastější genetické syndromy	285
29 Hematologie (<i>Alena Šebková</i>)	287
29.1 Základní hematologické vyšetření v ordinaci PLDD	287
29.2 Anemie	290
29.3 Leukopenie, neutropenie	291
29.4 Leukemie	292
29.5 Trombocytopenie a trombocytóza	293
29.6 Poruchy srážlivosti	293
29.7 Trombofilní stavy	294
30 Endokrinologie (<i>Zdeněk Zíma</i>)	295
30.1 Poruchy růstu	295
30.2 Tyreopatie	301
30.3 Pohlavní vývoj	317
30.4 Poruchy sexuální diference	324
30.5 Kongenitální adrenální hyperplazie	326
30.6 Poruchy hypofýzy a nadledvin	329
30.7 Obezita	335
30.8 Křivice	337
30.9 Syndrom inadekvátní sekrece antidiuretického hormonu	342
30.10 Diabetes a poruchy glycidové rovnováhy	343
31 Revmatologie a autoimunitní onemocnění (<i>Pavla Hromádková</i>)	351
31.1 Juvenilní idiopatická artritida	351
31.2 Artralgie	353

31.3 Autoimunitní onemocnění	355
31.4 Kawasakiho syndrom	357
32 Infektologie (Pavla Hromádková, Zdeněk Zíma)	359
32.1 Dětská infekční exantémová onemocnění	359
32.2 Infekční gastroenteritidy	369
32.3 Lymeská borelióza	371
32.4 Aseptické meningitidy a klíšťová meningoencefalitida	374
32.5 Importované nákazy	377
32.6 Onemocnění s povinnou izolací a léčbou	381
32.7 COVID-19	384
32.8 Preventabilní nákazy	387
33 Dermatologie (Pavla Hromádková)	393
33.1 Hemangiomy, vaskulární a pigmentové névy	393
33.2 Dermatomykózy	396
33.3 Vrozená pohlavně přenosná onemocnění	398
33.4 Atopická dermatitida (Zdeněk Zíma)	401
33.5 Akné	404
33.6 Kožní projevy závažných onemocnění	406
34 Neurologie (Pavla Tvrdoňová)	409
34.1 Epilepsie v dětském a adolescentním věku	409
34.2 Febrilní křeče	419
34.3 Dětská mozková obrna	420
34.4 Afektivní záchvaty (Alena Šebková)	422
34.5 Onemocnění svalů (Marie Kmoníčková)	423
35 Oftalmologie (Alena Šebková)	427
35.1 Fyziologický vývoj vidění	427
35.2 Vrozené vývojové vady	427
35.3 Hordeolum a chalazion	428
35.4 Konjunktivitida	428
35.5 Neprůchodnost slzných cest u novorozenců	429
35.6 První pomoc u úrazu oka	429
35.7 Tumory oka	429
35.8 Poruchy okohybného aparátu	429
35.9 Vyšetření a poruchy zrakové ostrosti	430
36 Otorinolaryngologie (Alena Šebková)	433
36.1 Rinitida, rinosinitida	433
36.2 Laryngomalacie (stridor laryngis congenitus)	434
36.3 Faryngitida	434
36.4 Tonzilitida	435
36.5 Laryngitida a epiglottitida	437
36.6 Adenoidní vegetace	439
36.7 Epistaxe	439
36.8 Otitida	439

36.9	Screening sluchu	443
36.10	Poruchy sluchu	444
36.11	Dysfonie	446
37	Kardiologie (<i>Bohuslav Procházka</i>)	447
37.1	Srdeční vady	447
37.2	Arytmie v dětském věku	449
37.3	Myokarditida	453
37.4	Infekční endokarditida	454
37.5	Perikarditida	458
37.6	Revmatická horečka, akutní revmatismus	459
37.7	Prevence časného rozvoje aterosklerózy u dětí	460
37.8	Hypertenze u dětí	464
37.9	Funkční hodnocení dětí s vrozenými srdečními vadami (<i>Petr Jehlička</i>)	473
38	Pneumologie a alergologie (<i>Daniela Verdánová, Daniela Pousková</i>)	477
38.1	Bronchitida	477
38.2	Bronchiolitida	478
38.3	Pneumonie	479
38.4	Asthma bronchiale	480
38.5	Aspirace cizího tělesa	483
38.6	Cystická fibróza	484
38.7	Alergická onemocnění v ordinaci PLDD (<i>Daniela Verdánová, Vendula Gutová</i>)	485
38.8	Respirační fyzioterapie (<i>Jana Knězová, Alena Šebková</i>)	487
38.9	Hygiena dutiny nosní u dětí	490
39	Gastroenterologie (<i>Natália Szitányi, Peter Szitányi</i>)	493
39.1	Vrozené vady gastrointestinálního traktu	493
39.2	Neprospívání	497
39.3	Nutriční podpora	499
39.4	Gastroezofageální reflux (<i>Natália Szitányi, Peter Szitányi</i>)	501
39.5	Alergie na bílkovinu kravského mléka (ABKM)	504
39.6	Idiopatické střevní záněty	507
39.7	Autoimunitní hepatitida (<i>Peter Szitányi</i>)	509
39.8	Obstipace	511
39.9	Celiakie	513
40	Proktologie (<i>Alena Šebková</i>)	515
40.1	Anální ragáda (trhlina)	515
40.2	Prolaps rekta	515
40.3	Hemoroidy	516
40.4	Sinus pilonidalis	517
40.5	Enterobióza	518
40.6	Condylomata acuminata	519
41	Nefrologie a urologie (<i>Marie Kmoníčková</i>)	521
41.1	Vrozené vývojové vady ledvin a močových cest	521
41.2	Enuréza a inkontinence	522

41.3 Hematurie a proteinurie	524
41.4 Infekce močových cest	526
41.5 Vezikoureterální reflux	528
41.6 Urolitiáza	528
41.7 Fimóza a konglutinace (<i>Zdeněk Zíma</i>)	529
41.8 Poruchy sestupu varlat (<i>Zdeněk Zíma</i>)	531
41.9 Onemocnění šourku (<i>Zdeněk Zíma</i>)	532
41.10 Synechie vulvy a vulvovaginitidy (<i>Zdeněk Zíma</i>)	534
42 Ortopedie a fyzioterapie (<i>Zdeněk Zíma</i>)	539
42.1 Vadné držení těla	539
42.2 Pedes plani	542
42.3 Vrozené deformity nohy	543
42.4 Skoliózy	543
42.5 Hrudní hyperkyfóza	547
42.6 Torticollis spastica	548
42.7 Akutní vertebrogenní algický syndrom	550
42.8 Aseptické kostní nekrózy	550
42.9 Coxa vara adolescentium	553
42.10 Vývojová dysplazie kyčelního kloubu	554
42.11 Vrozené vývojové vady pohybového aparátu	558
42.12 Kostní dysplazie	559
42.13 Entezopatie	560
42.14 Osteopatie	560
43 Traumatologie (<i>Zdeněk Zíma</i>)	563
43.1 Úrazy u dětí	563
43.2 Prvotní ošetření akutních dětských úrazů	563
43.3 Úrazy hlavy	564
43.4 Tupá poranění břicha	565
43.5 Poranění hrudníku	567
43.6 Popáleniny	567
43.7 Cizí tělesa	569
43.8 Zlomeniny a poranění kloubů	570
43.9 Poranění páteře	576
43.10 Navazující péče po úrazu	577
44 Psychiatrie a psychosomatika (<i>Alena Šebková</i>)	579
44.1 Poruchy autistického spektra	579
44.2 ADHD	583
44.3 Úzkostné a depresivní poruchy	584
44.4 Poruchy příjmu potravy	585
44.5 Psychosomatické poruchy v ordinaci PLDD	586
45 Onkologie (<i>Kateřina Lejhancová</i>)	589
45.1 Příčiny malignit u dětí	589
45.2 Příznaky maligních onemocnění	589
45.3 Diagnostika malignit	591

45.4	Obecné principy léčby	591
45.5	Přehled nejčastějších malignit dětského věku	591
45.6	Komplexní a následná péče o onkologického pacienta	599
45.7	Pozdní následky onkologické léčby	600
45.8	Dispenzární péče o děti po onkologické léčbě	601
46	Akutní stavy v ordinaci PLDD (Ivan Novák)	603
46.1	Zajištění a stabilizace dítěte v akutním stavu (Zdeněk Zíma)	603
46.2	Dusící se dítě	605
46.3	Bezvědomí a křeče u dětí	610
46.4	Anafylaktický šok	613
46.5	Šok, závažná dehydratace	614
46.6	Intoxikace u dětí a postoje k nim v primární péči	617
46.7	Kardiopulmonální resuscitace (KPR)	619
46.8	Život ohrožující infekční onemocnění	620
46.9	Vybavení ordinace praktického lékaře pro děti a dorost pro řešení akutních stavů	625
	Souhrn	629
	Summary	629
	Seznam zkratk	631
	Rejstřík	637
	Editoři o sobě	649